

HA A SZERELEM MEGHAL . . .

(Folytatás.)

Avilla sötét volt és kihalt. Úgy ágaskodott a magasba, mereven és konokan és olyan dermedt csöndben hallgatta a hulló hópihék puha szárnyalását, mint egy elátkozott várkastély, amelyben valaki már száz esztendő óta álmodik.

Vajjon itthon van-e Marian?

Karácsony este van, fáj az egyedüllét. Ilyenkor ha sokan vagyunk is, árvák vagyunk. Mert ilyenkor szeretnők szívünkre ölelni az egész világot...

Vajjon itthon van-e Marian?...

Levelében azt írta, hogy elutazik valahova messze, messze... felejtteni... Lehet, hogy azóta már valahol a fjordok és a gleccserek vidékén tapossa a felejtés örök havát, vagy valahol délen bolyong a felejtés örök tavaszában... De délen is karácsony este van, északon is karácsony este van és az egyedüllét egyaránt fáj északon is, délen is... És nem lehetetlen, hogy Marian haza menekült... hogy most ott ül a sötét redőny mögött... és sír, vagy imádkozik...

Vajjon itthon van-e Marian?...

Arra eszmélt, hogy a villa kapujában áll és ujjával megérinti a csengőt.

Összedidergett. A kezét visszahúzta és várt.

— Vajjon mi lenne, ha csakugyan becsengetnék? — kérdezte magától.

És a lelkében éles csilingelést hallott, amelyre egy kócos szobaleány előrohan és megkérdezi, hogy: — Ki az?... És ő hebeg...

És ebben a pillanatban már azt is érezte, hogy Marian nincs itthon, hogy senki sem sír a lezárt redőny mögött és hogy az ő zokogó fájdalomnak mindössze annyi visszhangja támad, amennyit esésükben elszepegnek a hópihék.

...Egyáltalában hogy is juthatott ő arra a képtelen gondolatra, hogy bemegy a villába?!... Mi jögon?!... És mit felelne, ha valaki azt kérdezné tőle, hogy: — Ki az?...

Megijedt. Agyán ijesztő élesen villantak át a meggondolatlan lépés esetleges következményei, s most már bizonyos megkönnyebbüléssel érezte, hogy lemond a szándékáról, belenyugszik a sorsába és hazamegy. Igen. A redőnyt mégegyszer szemügyre veszi, lelkében felidézi Marian karcsú alakját, int feléje egy csókot és megy haza.

Már-már megfordult, hogy nekivág a vastag hóesésnek, amikor szívében újból elfacsarodott a kétségbeesés. Mariant akarta látni, minden áron, égen és poklon keresztül Mariant akarta látni!... Látni az arcát, érezni az illatát, hallani a szavát... Neki Mariant égen és poklon keresztül látni kell!...

Valami ösztönös sugallattól vezetve megkerülte az épületet, s gyors

lépésekkel haladt a gazdasági udvar nagy kapuja felé. Emlékezett rá még a boldogabb időkből, hogy az öreg kocsis rendszerint késő éjszakáig ott settenkedik a lovak körül, ennek segítségével akart Marian közelébe férni. A vén Johann ismeri őt, hiszen a sok és hűséges hallgatásért naponta zsíros borraival üttötte a markát, s egy tízmárkás arany most sem lesz hatástalan.

A tömör vaskapu zárva volt. Peremén felhízott a hó, jeléül annak, hogy a batárt ma nem vette igénybe senki sem. Tehát otthon vannak a lovak és otthon van a vén kocsis.

Megrántsa a csengőt? Nem. A esilingelést más is meghallhatja s a zaj árulója lehet.

Egyideig méregette a kerítést, hogy hol lehetne legkönnyebben átmászni rajta, majd mást gondolt és nekivetett háttal feszíteni kezdte a nagy kaput. És a kapu összefagyott szárnyai egy éles esattanással elváltak — az út nyitva állt.

Az udvaron a költő arcát valami más, jobb és lágyabb levegő csapta meg. Mintha már szívta volna ezt a levegőt valahol... Valahol messze, nagyon-nagyon messze és régen, de hogy hol és mikor, nem tudta megállapítani.

Balról egy trágyadomb pipált esendesen a téli éjszakába, jobbról a kulimász-szagú kocsiszín félig nyitott ajtaja ásítózott, szemben, az istálló egyik ablakában, olajmécs világolt, s hátrább, a havas orgonabokrok között, egy alacsony és elfelejtett eselédlak falán két vörös ablak bámulta az udvart. És köröttük és fölöttük rajzoltak és kavarogtak a hópihék.

Az istálló kilincse nyirkos volt. Mikor rátette a kezét, úgy találta, hogy már fogott valamikor ilyen nyirkos vasat. Valamikor, amikor a betaszított ajtón át a gőz is ilyen hömpölygéssel gurult ki a télbe, s amikor esténként a kocsisok és a béresek közé szökött, hogy bebujjon a szénahányóba és hallgassa az egyszerű emberek hátborzongató meséit. A tüzes emberről, aki a nádasban bolyong, a kóbor cigányokról, akik repülő lovakon járnak, a hegyekről, ahol a fehér asszony teregeti ki vásznait eső után és a berinkei Szűz Mária-képről, amely könnyezik... Igen, valamikor, amikor a levegő is olyan szemfacsaró, nehéz, de jó volt, mint itt, ahol Marian két derege is csak olyan álmosan rája az abrakot, mint a gyerekkori emlékek lovai a messze istállóban, s amikor ez a vegetatív, nagy és bölcs nyugalom a fájó gyerekszívnek mindig orvossága volt.

Az istálló a jámbor emberek és a jámbor állatok temploma. És ezt a templomot szentelte meg ma este a kis Jézus, aki úgy akarta, hogy a béke bölcsője a jászol legyen...

Arra ocsúdott fel, hogy a szénatartóban ül, s hogy a háta mögött ráköszön valaki.

Johann volt, az öreg kocsis.

Miklós felállt, szótlánul kezét fogott vele. A kocsis ügyetlenül meghajtotta magát.

— Itthon van a nagyságos asszony? — kérdezte a költő.

— Nincs itthon — mondta Johann.

— Elutazott?

— Elutazott.

A költő az előre elkészített aranyat Johann markába nyomta.

— Nem tudná megmondani, hova utazott?

Johann nyakába húzta a fejét.

— A gazdám se tudja, kérem...

Csend lett. Johann kitakarította a jászolt, szénát dobott a lovak elé, s mikor mindezt elvégezte, hátraszólt:

— Én csak a gazdámot sajnálom, meg az urat... Mer jó ember ő is, meg jó ember az úr is...

Az öreg cseléd tett-vett, söpört és szemmellátható volt az igyekezete, hogy el akarja valamivel ütni a beszélgetést. Valami nem tetszett neki. De mikor már a tizedik perc is elmúlt s a költő még mindig ott állt sápadtan és révetegen a szénatartó előtt, megsajnálta. Odalépett hozzá, a szemébe nézett s az öreg emberek vissza nem utasítható jogán jobbkezét az ifjú vállára tette.

— Nézze, jó uram — mondta. — Én sok mindent tudok, de cseléd vagyok. Nem beszélhetek... Én csak annyit mondok az úrnak, hogy ha csak a felét tudná annak, amit én tudok... akkor nem vóna itt...

A költő az öreg ember kezét szótlánul megrázta. Aztán sarkon fordult és kiment.

A vén Johann kikísérte őt a méccsel, s mikor a sötét udvaron áthaladtak, a mécs bevilágított a kocsiszín félig nyitott ajtaján. És a hosszú árnyakat lobogtató világosság éppen a nagy batár lezárt üvegablakára esett.

Mindketten megálltak. A vén kocsis oldalra hajtott fejjel nézte a lángot. Kezében a méccsel olyan valószínűtlen és olyan kedves volt, mint egy öreg olajnyomat. Az ifjú szerelmes pedig lassan, mint aki egy belső sugallatnak engedelmeskedik, megindult és ment a batár felé. Ment. S mikor beért a színbe, a batár ajtaja előtt megállt.

Megállt és ő is féloldalra hajtván a fejét, nézte az ablakot. S míg a kocsiszín ajtaja előtt nagy pelyhekben hullott a hó, az ablak sötét tükrében őszi esőt látott, egy felázott, hosszú országutat, az úton egy vándort... és többet nem látott, mert a batár ajtaja kinyílt... Mint akkor... De most nem egy karcsú női kéz tárta fel előtte, mert ő nyitotta ki... Aztán ráborult a párnákra és sírt, sírt keservesen...

Ami ez után történt, arra csak úgy tudott visszaemlékezni, mintha egy vastag üveglapon át látta volna az eseményeket.

Kitámolygott a kapun. Az utcán idegen és éles levegő csapta meg az arcát, egyedül volt és az égből szakadt a hó.

Később arra eszmélt, hogy ott áll a villa kapujában és nézi a sötét ablakot.

Aztán behavazott fák jöttek feléje, később házak, terek és utcák, aztán egy síkator, a síkatorban egy világító tejüveg, amelyen a „Durstiger Krokodil“ fekete betűit látta és arra eszmélt, hogy ott ül megint az asztal mellett, ahol egy puha női kéz símogatja a homlokát.

Eliz volt.

— Beteg?... — kérdezte Eliz. És valami megindító fájdalommal a szemébe nézett.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó és berontott Lucián.

— Hol voltál, te kölyök?!

Eliz szemlesütve átengedte helyét a tajtékozó barátnak, aki térdig lacsatosan és vállig havasan rontott be az ajtón, mint egy északisarkutazó.

— Forralt bort kérek! — intett Lucián. Azzal halálosan sértődve ledobta magát egy székre, és duzzogott.

Már éjfél is elmúlt, amikor még mindig szóltanul ültek és egyik erre, másik arra lógatva a fejét, itták a bort. Lucián dühöngött, mérges pillantásokkal illette a költőt, s ha Eliz előtt nem restelli magát, talán megfojozza.

— Kölyök! — dűnyögött maga elé olykor.

A költő pedig nem tudott szabadulni egy érzéstől, amely állandóan a lelkében settenkedett. Talán a ruhájába fészkelte be magát, talán csak a visszaemlékezés játszott vele: állandóan érezte az udvar, az istálló és a kocsiszín különös illatát. És állandóan látta az álmosan zaboló két lovat... Azt a vegetatív, nagy és bölcs nyugalmat, amelyet az ember csak a béke jászlas templomában talál... A szénatartóban, ahol olyan jó hallgatni, ha nagyokat mesélnek az egyszerű emberek... Igen, ott az udvaron csendesen pipál a trágyadomb, az elfelejtett cselédlak eresze alatt sűg a csend, s míg a gőzt hömpölygető istállóban álmosan zabolnak a lovak és vontatottan mesélnek az egyszerű emberek, kint valami nagy és mindent elpihentető nyugalomban álmodnak a hómezők... Ott nincs város, nincs zaj, nincsenek karsú nyomok a hóban, nincsenek villák, ahol csőrömpölve hull le a redőny, nincs semmi, csak tél van, csend van és béke van...

— Lucián! — szólalt meg a költő. — Holnap megyek haza...

A vén korhely összerázkódott. Megérezte, hogy az ifjú ember lelkében valami sorsdöntő esemény történt, amely komoly és megmásíthatatlan.

— A bátyádhoz? — kérdezte.

— Nem is annyira a bátyámhoz, mint a szülői házba — mondta a költő. Aztán hozzátette: — Felejteni...

Lucián könyökölt és ivott. És egy nagy csendességben elmúlt félóra után hunyorgatni kezdett, aztán megvonaglott az arca és két nehéz könnyesepp koppant meg az asztalon...

... És másnap, amikor egy vonat hangos sipolással belefúrta magát a havas messzeségbe, Szaboticzky Lucián zeneköltő egyedül maradt. És míg a pályaudvarról visszakullogott a hegyestetejű házak közé, úgy halotta, hogy a fagyos kövezeten Trauermarschot kopognak ki a lépései.

NYOLCADIK FEJEZET,

amelyben tíz évvel öregebbek leszünk.

Tíz év nem sok idő. Az égi ürességben évmilliárdok óta kóválygó földtekén annyi, mint a világmindenség egyetlen szemhunyorítása. Vagy még annyi sem. És mégis milyen borzasztó nagy idő akkor, ha egy őszi délután előkeressük a fiókból letűnt ifjúságunk emlékeit, s egy-egy megfakult levél, elszáradt virág, vagy selyemmel átkötött hajfürt felett értetlenül és fanyar mosolygással csodálkozunk.

Az ilyen őszi délutánok nagyon szomorúak. Olyanok, mint mikor halottak napján a temetőben járunk öreg és új sírhantok között. Mert ezek alatt a régi és új sírhantok alatt a lelkünknek egy-egy letépett foszlánya pihen, örökre és visszahozhatatlanul, mint maga az ifjúság, amely

már csak az öregség koporsójában eszmél arra, hogy elveszett. Örökre, mindörökre.

Az ilyen őszi délutánok nagyon szomorúak.

Szeptember vége volt, s alkonyat idején a szobákban hűvösség kezdett terjengeni. Talán ez volt az oka annak is, hogy a költő, — aki már valóban költő volt — előkereste szekrényéből meleg pijamáját és abban ült le íróasztala elé, hogy elolvasson egy levelet, amely a legfrissebb postával érkezett.

A levélben ez volt:

Kedves Miklós!

Egy átvirrasztott éjszaka után arra a meggyőződésre jutottam, hogy...

Itt aztán különféle kifogások következtek, melyeknek a végén jött a sorsdöntő vallomás:

Bármennyire fáj is a szívem: váljunk el... Isten veled... iparkodjunk felejteni... *Jolán.*

— Hm! — szólt magában a költő. Azzal minden különösebb lelki emóció nélkül kihúzta a fiókját, hogy a levelet a *többi* közé tegye.

És ekkor történt, hogy ezen az őszi alkonyon, amikor a ferencvárosi kis hónaposszoba ablakai előtt szundikáló verebek dideregtek a fákon, hogy ezen az őszi alkonyon kezébe került az *első* levél.

Kedvesem!

— mondta az első levél.

Egy átvirrasztott éjszaka után arra a meggyőződésre jutottam, hogy...

Itt aztán különféle kifogások következtek, melyeknek a végén jött a sorsdöntő vallomás:

Megyek valahova messze, messze... felejteni... *Marian.*

A költő valami bölcs és fölényes mosollyal maga elé nézett.

— Milyen egyformák ezek az asszonyok! — sóhajtotta.

És kivette fiókjából a naplót és minden különösebb lelki emóció nélkül lapozgatni kezdte.

Az első lapon ez állt:

„Azt hiszem, meghalok. Marian emléke kísért, folyton kísért. Hiába jöttem haza...“

„Első este kimentem az istállóba és a szénahányóban elbujva kihallgattam, hogy mit mesélnek a kocsisok. Kiábrándító volt. Szidták az urakat és arról tanakodtak, hogy a birtokot fel kell osztani...“

„Azt hiszem, meghalok. Marian emléke folyton kísért és kint folyton hull a hó. Nem bírom tovább. Megyek Budapestre...“

A másik lapon ez állt:

„Mikor a Nyugati pályaudvaron leszálltam s megláttam az első batárt: sírva fakadtam... Minden Marianra emlékeztet. A fák havasak, a kiskocsmák előtt lámpa világít és hull a hó...“

„A Tiszviselőtelepen vettem ki lakást. Már tavaszodik. A barackfák virágoznak. A szomszédban egy szép, széke lány lakik. Éppen ellentéte Mariannak.“

„Ja igaz! Három versemet elfogadták. Mind a hármat Marianhoz írtam...“

„Nehéz lesz Mariant felejteni...“

A harmadik lapon ez állt:

„A jó Isten gondoskodik azokról, akik hisznek benne. Úgy érzem, egyenesen Ő hozott ide, hogy megismerjem a szép szőke Irént...”

„Fülletenék, ha azt mondanám, hogy Marian emléke már nem sajog... Ó, Marian, téged nehéz, nagyon nehéz felejteni...”

„De talán sikerül. Rajta múlik...”

A negyedik lapon ez állt:

„Irénnek tegnap mindent bevallottam. Sírt... És ígéretet tett, hogy meggyógyítja a szívemet...”

„Ja igaz! Három versemet megint elfogadták. Az egyiknek a címe ez volt: *A batár meséje*. A másik kettő közös címe: *Irén*.”

Az ötödik lapon ez állt:

„Le vagyok sujtva. Tegnap este egy családi mulatságon voltunk és Irén állandóan egy borzasztóan nyegle és buta bankfiúval táncolt. Mikor megkérdeztem tőle, hogy mért: kikacagott...”

„Dühös vagyok és szégyenlem magam, de nem tehetek róla: szeretem azt a lányt!... Nagyon szeretem...”

A hatodik lapon ez állt:

„Nem érdemelte meg...”

A hetedik:

„Egy kóristalánnyal ismerkedtem össze... Meg kell bolondulni... úgy szeret...”

A nyolcadikon:

„Verskötetem általános feltűnést keltett, kiadómtól háromszáz forint előleget kaptam.”

„Ja igaz! Lakást cseréltem. A háziasszonyom egy fiatal özvegy: csinos...”

A kilencediken:

„Tegnap eszembe jutott Marian. Egy asszonnal ismerkedtem meg, aki annyira hasonlít hozzá, hogy szinte megijedtem...”

„Ó, de buta voltam én valamikor: bocsáss meg, Marian...”

És így tovább.

A naplónak jóformán minden lapján egy új női név, pár rezignált szó és egy levél, amely minden alkalommal úgy kezdődött, hogy „Egy átvirrasztott éjszaka után...”, itt különböző kifogások következtek, majd jött a sorsdöntő vallomás: „Váljunk el... iparkodjunk felejteni...”

A költő most megmártotta a tollát és a sorrend szerint következő üres lapra ráírta a következő mondatot:

„Jolán is hazudott, mint a többi.”

Aztán a levelet belecsúsztatta a naplóba, egyet ásított és karos-zékében hátradőlve, kibámult az ablakon.

Az ilyen őszi délutánok nagyon szomorúak.

Szeptember vége volt s a ferencvárosi hónaposszobába hűvösség kezdett terjengeni.

És ekkor történt, hogy ezen az őszi alkonyon, amikor az ablakok előtt szundikáló verebek dideregtek a fákon, hogy ezen az őszi alkonyon a költőn valami öreges fáradtság vett erőt és úgy érezte, hogy a szíve mérhetetlenül üres.

Fáradt volt. Annyira fáradt volt, hogy szeretett volna visszafeküdni az ágyba, ott befordulni a falnak, hátat fordítani a világnak és megvárni.

míg ebben a hűvösödő szobában, a meleg takaró alatt, langyosan, fáradtan és észrevétlenül melléje fekszik a halál.

Mikor az ember fáradt, úgy érzi: a halál nem lehet rossz dolog. Egy borzasztó nagy nyújtózás és rettenetes alvás. És nyújtózni és aludni jó. Kivált, ha az ember fáradt és üres a szíve.

Az ilyen őszi délutánok nagyon szomorúak.

Ilyenkor csak az boldog, aki sírni tud. De ő már nem tud sírni. Ő már fáradt és okos. Már pedig sírni csak az tud ilyenkor, aki nyugtalan és ostoba.

Mint ő volt egykor. Amikor az őszi alkonyatok idején kiment az erdőbe, lefeküdt az erdő avarjára és minden különösebb ok nélkül, csak azért, mert ősz volt, mert hullottak a levelek és mert a távolban egy édeskés keringőt dúdoltak a trombiták, ő sírt, sírt keservesen... és boldogan...

Szépek az ilyen őszi délutánok...

A költő ült és bámult ki az ablakon. És a háztetők felett már csak vastag tejüveg gyanánt derengett az ég, amikor a szomszédban megszólalt egy zongora.

Először csak egy hang. Aztán egy akkord. Aztán egy keringő lágy és érzelmes melódiája, amely a nagy őszi csendességben úgy szűrődött át a falon, mint mikor valaki félig ébren álmodik.

A költő felfigyelt. És szívére szorított kézzel odafordult a hang felé...

A „*Quand l'amour meurt*“-t játszotta valaki... Amely annyit jelent magyarul, hogy: „*Ha a szerelem meghal*...“ És amely egykor, valamikor régen, nagyon régen, amikor még nem volt fáradt és okos, ott találta őt sírva a zörgő haraszt felett... A muzsikáló germán erdők mélyén, ahol úgy zengtek a távolból zümmögő trombiták, mintha a hold előtt vitorlázó báránnyelű szerelmes angyalok énekeltek volna...

A szobában sötét volt. És a zongora elhallgatott. És a költő még mindig ott ült a karosszékekben, szívére szorított kezekkel és halálos csendben és úgy érezte, hogy a keringő, amelynek elhullatott akkordjai még ott bujkáltak a sötét bútorok között, hogy ez az édeskés dallam: tűnő ifjúságának kétségbeesett segélykiáltása volt.

Valami fájdalmas és hirtelen rémület fogta el, az ajtóhoz sietett és felcsavarta a villanyt. Aztán sarkon fordult, s mint akinek határozott és sürgős szándéka van, odaállott a tükör elé.

És a tükörben meglátta, hogy őszül. Hogy a halántéka körül deres fürtök lógnak az arcába, amelyeket eddig sohasem látott...

Köhögött. Nehezen és öregesen. S ekkor azt is észrevette, hogy a szája szögletében két mély és keserű ránc szeli át a vonásait, amelyek úgy húzódtak meg a rózsás arcbőrön, mint leszakított virágszirmon a jelentkező hervadás.

— Istenem, Istenem! — mondta a költő. — Még csak harminc éves vagyok...

S mintha ez a fanyar vallomás jel lett volna, a zongora újból játszani kezdett.

És míg a zongora játszott, a költő visszaült az íróasztalához és csendesen, bölcsen, öregesen: a naplót lapozgatni kezdte.

Nem volt a szívében semmi. Csak időfakította arcok, elmosódott szavak, nagy messzeségből visszaködlő jelenetek és semmi, semmi más.

Szomorúak az ilyen őszi délutánok... Amikor előkeressük a fiókból letűnt ifjúságunk emlékeit s egy-egy megfakult levél, elszáradt virág, vagy selyemmel átkötött hajfonat felett értetlenül és fanyar mosolygással csodálkozunk...

— Istenem, Istenem! — mondta a költő. — Még csak harminc éves vagyok...

És forgatta a naplót, olvasta a leveleket. És újból elhallgatott a zongora. És a csendes szobában most már hangosabban és parancsolóbban érezte, hogy ez a keringő, ez az édeskés dallam: tűnő ifjúságának kétségbeesett segélykiáltása volt.

— Nem lehet! — kiáltotta. — Nem lehet...

Újból szívére szorította a kezét és érezte, öregesen, bölcsen és fáradtan érezte, hogy a szíve... üres...

Mikor a zongora harmadszor is megszólalt, a szoba ismét sötét volt s a költő ott feküdt az ágyon.

És nem látott mást, nem gondolt másra és nem érzett semmi egyebet, csak azt, hogy a haja őszül, a szája szögletében ráncok vannak és üres a szíve...

Sírni akart.

Nem tudott.

Boldogtalan akart lenni.

Nem tudott.

Haragudni akart.

Azt sem tudott.

— Istenem! — fohászkodott a költő. — Csak egy, csak egyetlen pillanatot azokból az éjszakákból, amikor minden ok nélkül reggelig sírtam!!...

S ebben a pillanatban fonnyadt erdőillatot érzett maga körül. Avart. Zörgő és habkőnyű avart, amely fölött álmos zümmögéssel szárnyalnak a trombiták...

Hogy is volt csak?...

Lent sötét áramlással gurult a víz, nagy és mozdulatlan fák strázsáltak a parton, a bozótok alján avar feküdt, s a nyirkos levelek a fájdalom nélkül való elmúlás gyönyörét illatozták az éjbe. És a vendéglő irányából feldúdoltak a trombiták...

Hogy is volt csak?...

Igen. Feldúdoltak a trombiták s ő igen különös dolgokat észlelt a szíve körül... Nagy és borzongó hűvösség lepte meg, mint a folyót az őszbe indult idő elnyúlósodott párázata. Amelybe belesápadnak a csillagok és belevörösödnek a közel parton kigyúlt tüzek. Igen... Ebben a nagy és fájó hűvösségben „Quand l'amour meurt“-t mond a francia, „Wenn die Liebe stirbt“-ról beszél a germán, a magyar pedig arról gondolkozik, hogy mi lesz akkor, „Ha a szerelem meghal“... Mert amíg a szerelem él, amíg egy édeskés keringő dallama mellett a messze erdőbe elbujdokolni van miért és van kiért, addig az árvaságot és a szomorúságot is van kivel megosztani, vagy legalább is van miért viselni drága teherként a szívünk fölött. De mikor ebben a hűvösségben már nem a szív nyara melegít, hanem csak a messze csillagok és a közeli partok tüzei derenge-

nek, ebben az ősze indult fanyar és keserű hangulatban a meghalt szerelem kísértő lelke jár...

— Marian... — sóhajtott a költő. — Marian...

De mire elsóhajtotta Marian nevét, a zongora harmadszor is elhallgatott.

Csönd lett. Üresség lett. Hideg és sötét este lett.

Szomorúak az ilyen őszi délutánok.

Az ilyen délutánokba belederegének a messze csillagok és belevörösödnek a közel parton kigyúlt tüzek.

Marian... aztán egy végeláthatatlan sora a kihűlt szerelmeknek, amelyekre már csak az ősze indult idő vastag ködrétegén át tekint... Üres szívvel, fázós lélekkel és okosan...

— Istenem... Istenem... — töprengett a költő. — Pedig még csak harminc éves vagyok...

S a következő pillanatban eszébe jutott Lucián.

— A gyalázatos! — mondta. — Már öt éve nem írt...

Nyugtalan lett.

A sötét szobában odaült melléje Lucián alakja, s a mindinkább elfeketedő környezetben úgy érezte, hogy most az ecetillatú asszonyosság szobájában fekszik. S az érzéki csalódás oly tökéletes volt, hogy egy lassú és zibongó átváltozással már az ágytakarón is érezte azt az illatot, amely a csontos és szikár háziasszonynak valami különös mosószerétől beette magát még a bútorokba is. Minden lakásnak megvan a maga külön illata és ő most csalhatatlanul a régi diákszoba ágyán hevert.

Behúnyta a szemét és iparkodott gyötrődni Marian után. És már-már érzett is valamit a szívében, hogy a kihűlt és elfásult húsdarabban valami langyosodni kezd, amikor a szomszédban újból megszólalt a zongora.

Először egy hang. Aztán egy akkord. Aztán egy keringő lány és érzelmes melódiája... Aztán egy arc... Egy feketehajú, feketeszemű, villogó fogú női arc, friss és élveteg szájjal a fogak körül s a piros szájakain valami csodálatos finomságú pehelymező...

— Marian! — ordított fel a költő. — Bocsáss meg, Marian...

Aztán felugrott, összecsomagolt, kocsiba vágta magát és éppen most váltotta meg a jegyét a Németország felé induló gyorsvonatra.

Szilárd János.

(Folytatása következik.)

CSÖNDES ESTI VÁGY.

Kertemben tarlott fáknak halk álmodása mellett jámbor szemű tehénkéek jóízűen legelnek.

A hegyek őszt lehelnek, nyirkos-fagyos az est: vérharmatos a lélek, könnyharmatos a test.

A nap most fog lebukni: sötétlő bíbor sávot fest földön, égen, mint ha nagy vér folyó szivárog, egy varjú furcsán károg s úgy száll a sávon át: vérszínű most a varjú, a fák s az orgonák.